

Uredništvo in upravnništvo
Kongresni trg št. 19.
Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma se ne
sprejemajo.
Za odgovor znamka 15 vin.
Izhaja vsako soboto.

JUGOSLOVAN

Naročnina:

na leto K 8—
pol leta 4—
četrt leta 2—

Posamezna številka 20 v.

Inserati po dogovoru.

Štev. 21.

V Ljubljani, v soboto 30. marca.

Leto 1918.

Kdaj . . . ?

"Nikar ne pravite, da se strašni spor ne da rešiti brez sile orožja! Odrečite se namerit medsebojnega uničenja! Pomislite, da narodi ne umirajo; ponižani in tlačeni, prenašajo s škripanjem vsiljen jarem in se pripravljajo, da se ga otresejo in rod daje rodu sovraštvo in maščevanje za dediščino. Zakaj ne bi s pošteno vestjo preiskali in presodili pravice in pravičnih stremeljenj narodov? . . . Kajti ravnotežje sveta in blagodejen in zavarovan mir narodov stoji bolj na medsebojni dobrohotnosti in spoštovanju tuje pravice in tuje časti kakor pa na armadah množice in silnih pasovih trdnjav".

Sv. oče v svoji mirovni poslanici dne 28. julija 1915.

Homilija velikega tedna.

"Med Flandrijo in Parizom se odloča tudi usoda naših Jugoslovanov". S to samozvestno besedo graške "Montags-Zeitung" z dne 25. marca t. l. bi torej že bila odločena naša stvar tako, kakor zahtevajo "belang" avstrijskih Nemcev. Nemški meč in nemški mir diktirata naj tudi nam, kaj je pravica in kaj krivica, ali pridemo ali ne pridemo do svoje samoodločbe.

Je-li res, da mora s poraženo entento biti poražena tudi naša misel o združitvi Slovencev, Hrvatov in Srbov? Ali je bila in je doslej samo od tujih sil odvisna naša pravica? Ali smo res mi stavili vse svoje upanje na tujo pomoč? Morda li še stavimo danes, ko ni več — Rusije, ki je bila baje "idealna" bori-teljica in zaščitnica naših stremeljenj? Ni nam mnogo na tem, kakšne načrte ima glede nas ententa, kakšne pogodbe so medsebojno podpisali — brez naše soodločbe in volje, katero zaščitnico nam je poslej mesto Rusije določila v najnovejših londonskih posvetovanjih. Nas malo briga njihova skrb v trenutku, ko si sami ne morejo pomagati: brigala nas bi pa gotovo tedaj, če bi hoteli preko nas in brez nas z Italijo napraviti račun o nas!

Z diplomati — ententini in lastnimi imamo že svoje čiste račune. Vemo, da smo jim le objekt in ne subjekt v pogodbah. Blago, ki mu oni določajo ceno —. Nanje nismo zidali in ne bomo nikdar! Zato ne, ker poznamo njihova moralna načela v politiki, ki so le za videz in slepilo za nerazsodnejše. Zakaj ni ga moralnega načela, ki ga ne bi bili po svoje preskakali in prebarvali, kadar se jim je zdelo — primerno.

Njihova morala je — laž in sila! Na to moralo meča ne damo prav nič, ker je — krvava in usodna za vsakogar, ki se zanaša samo nanjo.

Kdor stavi vse na ostrino meča, ga meč gotovo krvavo izplača prej ali slej.

Naš najvišji general in prvi strateg in diplomat in d. z. v. in z. v. je — vsemodra previdnost. Vsemodraga, ki pripušta meču razdejavanje, da ga svoj čas tem temeljitejša skrb, ko mislijo slepci, da je ni sile nad silo zmagovalnega meča.

Naša stvar je utemeljena v zahtevah in zakonih narave. Na naši strani je naravni zakon, ki nam daje pravico do obstoja, kakršnega zaslužimo po svojih naravnih močeh. Ako je moralni zakon tlačen po pozitivnem državem, vemo le to, da imamo na svoji strani v boju proti nasilju in krivici naravni in moralni božji zakon. Tu tiči naša sankcija. Vse drugo je za naše stremljenje drugotnega pomena.

Kdor si je do dna duše svest svoje pravice, mu jo sicer lahko drugi kratijo, iztrgati iz srca te zavesti mu ne more nobena oblast, uničiti nobeno nasilje.

Ni ga pa, ki bi nam mogel kdaj iztrgati iz zavesti in srca to prepričanje: zvesti smo bili vedno Bogu in cesarju. To postavo smo vršili vsa stoletja, kar

smo pod Habsburžani, do pičice točno! Kdo nam more oporekati in z dejstvi izpričati — izdajstvo napram veri, cesarju in državi? Klevetniki, izkažite se in obtožite nas pred Bogom in cesarjem!

In naši davki v krvi in blagu? Šeštejte — in povejte vi svoje, ki nam očitate — obstoj in ne pošteno stremljenje. Mera naših davkov se pred obema, pred Bogom in pred cesarjem, ne da znižati pod mero vseh narodov v monarhiji. Toliko, — najmanj toliko — zvesti in poštenu smo bili Jugoslovani vedno in povsod — kakor Nemci! Najmanj, pribijmo to, če je sploh treba. Z nasiljem nismo nikdar širili kulture: koroški vilajet pa vpije o krivicah, ki se nam gode. Vedno smo branili svoje, drugim nikdar jemali lasti. Trpeli smo vedno za druge in radi drugih. Trgali so nam deca in zemljo drugi in se še povrh norčevali iz ponižnosti, skromnosti in dobrote. Pretrpeli smo vse, izgubili svoj moški cvet in tudi to je bilo še premalo!

Mi, nekdanji obtoženci in teptanci, pred Bogom in cesarjem terjamo svojo pravdo, staro in novo! Podpisana je s krvjo mučnikov, obrisana s solzami zasramovanih, ponižanih in razžaljenih. Zakaj, naša zemlja je napojena na naših mejah z našo krvjo; naše domačije so podrti in polja naša razrita; pokazite vi, kako ste krvaveli, ko so goreli naši domovi in padali naši fantje in možje! Zene in otroci so morali po barakah v tujini na tisoče umirati. Pokazite vi solze nedolžnih in brez pravic! Vrnili se na uničene kraje umirajo od lakote. Vsa domovina naša je — velik grob in vi se nam še upate rogati?

Vemo dobro: Tuj duh nima za nas srca. Ljubezni ne pozna tujec, ki le na to misli, kako bi nas slekel in oropal vsega, kar nam je bilo in nam je še sveto. Gledati smo morali in poslušati, kako so hijene skrunile grobove zvestih in poštenih, naših najboljših . . .

In dvignili smo se v svoji ogromni nemi bolesi in na veliki svoj narodni petek smo na križ pripeli na glas vzdihnil iz potrpe svoje duše, ko so nasilniki vadijali za bomo našo obleko, in rekli Njemu, ki je bil mučenik mučnikov:

"O Kriste, zakaj si nas zapustil? Ali si tudi Ti, Vsepravični, prepustil naše ovce in otroke požrešnim volkovom? Kdaj smo se proti Tebi z grehom tako zadržali, da moramo biti vedno tepeni in v sramoto in zasmeh mogočnih in prenasitih nasilnikov? Mi ne najdemo krivde, ne pred Teboj in ne pred njim — cesarjem!"

Ko smo po tistem in vsak zase govorili te v stiski rojene besede ob uri, ko so delili našo zemljo in s cinčnim zasmehom pretili ženam in otrokom, se je zgodilo tisto prej nam neznano čudo. V tisti silni uri skrajne potrnosti je v naše izmučene duše poslal razsvetljenje, da so potra srca zaletela v sladkem opojnem upu: poročila se je namah čudovita misel o naši lastni državi.

Trpljenje in bridkost sta iz dala našo skrivnost in postali smo trmoglavi, neupogljivi — "veleizdajalci". Sredi puščave svetovnega klanja smo nenadoma zazrli — obljubljeno svojo deželo! Če je izdalo trpljenje našo misel, zaprite trpljenje. Zakaj trpljenje je — veleizdajalec.

Izpli smo udani kelih do dna, a z njim vpili vase tudi neomajno moč. In na svetu je ni več sile, ki bi nas mogla omajati, streli in zatreti, dokler smo edini v duhu Evangelistovega evangelija: "Otroci, ljubite se med seboj!"

Nezaslišano je bilo trpljenje Gospoda našega, Jezusa Kristusa. Ker trpljenje njegovo je bilo trpljenje vesoljnega človeštva od stvarjenja do sodnega dne. Ko je na Četno nedeljo jezdit v Jeruzalem in so ga obsodili s cvetjem, nastlali mu z oljkovimi mladikami zmagovalno pot, klicali mu huzana, je bil tih in žalosten pogled njegovih svetih oči; gledal je v nevezetobu, v ponižanje, v neizmerno bolečino in v smrt. Na Ojški gori se je Bog sam razjokal pod težo svoje bridkosti, razjokal se s krvavimi solzami ob grozoti, ki jo je videl pred seboj. In prosil je, Bog sam je prosil: "Daj, da gre ta kelih mimo mene!" Vesoljno človeštvo je malodušno klečalo na tleh, trepetalo, omahovalo za trenutek; da ni omahnilo. Mir je segel v dušo, ki je spoznala, da je za povečanje in vstajenje treba ponižanja in smrti na križu.

Njega čistega, so gonili od Ane do Kajfa, gonili so ga uklenjeni, zasmehevali so ga, pljuvali mu v sveti obraz; bičali so ga, kronali ga s trnjem, da je bila kri na uboga lica. Vse to je tako moralo biti; kajti rečeno je, da skozi noč bridkosti, ponižanja in trpljenja vodi pot v povečanje.

Trikrat je omagal Kristus pod križem, trikrat so se mu zastrle oči. In ko so ga razpeli na ta strašni križ, ko so vadijali pod njim za njegovo rdečo haljo, rdečo od božje krvi, je zaklical Oj sam, zaklical v neznanu bolesi: "Bog, o Bog, zakaj si me zapustil!" Tudi to je moralo tako biti. Zakaj treba je bilo Snu božjemu, treba je človeku, narodu in človeštvu, da pred svojim vstajenjem svojim toči krvave solze na Ojški gori, treba mu je Judeža izdajalca, krivičnih sodnikov, zasmehovanja in bičanja in trnjeve krone, treba križevce poti in povišanja na križ. In tudi je bilo treba omahovanja, dvoma, bridko-ti in malodušnosti: ker malodušnost je rodna mati najgloblje vere in najvišje moči.

Zakaj, glej Tvojim duhovnikom zaupamo v dneih odločitve, Tvoj maziljenec je stopil pred cesarja in na oder pred vsemi narodi in je očito in jasno izpovedal v imenu izkvravelega naroda "staro pravdo" 30. maja 1917. Tvoj duhovnik vodi in nadaljuje neizprosen boj za uresničenje narodnega našega "velikega pisma". Glej, 24. marca 1918 so mu izročile naše matere in dekleta 150.000 podpisov da pride naše kraljestvo na zemlji. Tvoji višji pastirji so potrdili in na prvem mestu podpisali ter tako sankcionirali "našo pravdo".

Zato smo v dnu svojega srca prepričani, da je naša stvar — pravična, sveta stvar. Ako pa so Tvoji pastirji v zmoti in z njimi ves narod izdajalec, ako je hrepenenje srca in čista zavest vsega naroda pred Tvojimi očmi najhujši greh, ki ga more izbrisati le tvoj meč, potem naše srce nemo strmi in posluša svojo smrtno obsodbo in klone glavo, a v globini svojih samega sebe ne ume več, in ne ume več tudi zakonov, ki si jih položil v človeško srce. Vseumni, naš um je nem in naša bolest brez tolažbe! Je to, more biti to tvoja sodba, da revež izgubi pravo pot in ne loči več pravice od krivice? Ah bilo bi prehuho, prestrašno . . . !

Nikdar! O saj vemo, da Ti vodiš in vse tako uravnavaš, da znaga končno resnica in pravica.

Čigava je Goriška?

Svojo pravico hočemo.

Dr. P. — Božja volja je, da živi in se prosto razvija stvarstvo. V kolikor ga nima človek v svoji oblasti, se to tudi tako vrši, kjer pa pride človek do moči, jo pa izrablja. In to je prav. Bog mu je dal zato prosto voljo a tudi razum, da jo uravnava in vodi ter postopa tako, da je človeku, ki je vendar krona stvarstva, koristno, a da stvarstva ne oškoduje. Kedar človek postopa drugače, tedaj zlorabi svoj razum in prosto voljo. In to se vedno maščuje včasih pred, včasih pozneje — a gotovo.

Tako zlorabo razuma in oblasti gledamo Slovenci že sto- in stoletja. Zdaj, v teh razburjenih časih jo podvojeno občutimo. Ako so zahtevali naši zastopniki izpremembo tega stanja, so to storili na podlagi tistega kulturnega pojmovanja, ki ga je ustvarilo krščanstvo in ki se strinja z voljo božjo, četudi morebiti nasprotuje gotovim nameram naših protivnikov. Kar je naše, do tega imamo popolno pravico — in drugega ne bomo nič.

Ko se je dvignil glas, da bodimo prosti na svoji zemlji, tedaj je začelo kar deževati najrazličnejših protirazlogov, večji del samo navideznih, sicer pa diktiranih od bojazni ali pa od napačnega naziranja, izvirajočega iz večinoma potvorjenih ali vsaj ne razbistrenih zgodovinskih podatkov.

Ta sveta povest je naša povest! Je povest vsakega trpečega človeka, vsakega trpečega naroda; je povest trpečega človeštva, ki se je samo napotilo na Golgato, samo se razpelo na križ.

Dolga, temna stoletja smo blodili po močvirju, s potrtim srcem, s plaho dušo, brez upanja, brez vere v svetlobo in življenje, zakrnjeni v svoje ponižanje, v svojo sramoto in bridkost. Ali planil je silen vihar, razgalil je oblake, ugledali smo sonce in ugledali pot. Nič več nevere, nič več nezaupanja — ven iz močvirja, ven iz tenj —

Morda ni še dan Vstajenja, morda je šele Četna nedelja in je pred nami še Ojška gora in križev pot in Golgata. Ali naj se, kdor je za mora zgoditi! V naših srcih je zapisano, zgodje je zapisano v evangeliju da vstajenje pride, ker mora priti. Pa bodi še več bičanja in ponižanja, bodi pot na Golgato še tako strma in strašna — uprimo oči in sonce: naše veliko jutro je blizu, v lica nam diha rožna zarja njegova.

Mirosljub:

Pravljica o Svobodi.

Daleč, daleč za morjem, tam, kjer umiva jutranje sonce svoj zlati obraz, se je vzdigoval iznad belih pen morskih valov zlati otok vile Svobode. Palme so senčile z biseri posuto obrežje in zlate ribice so brez strahu pred škuko plavale po srebrnih valovih šumečega oceana. Po srebrolistem drevju so pevali slavčki in sonce je zlatilo krila plesočih metuljčkov.

Vse to je bilo lepo in svet pač ni mogel pokazati kaj krasnejšega od tega otoka. V sredi otoka, na zlati pečini, pa je stal iz srebra zgrajen in z zlato strehe pokrit grad kraljice, prelepe vile Svobode.

O takem odlomku bomo sedaj malo premišljali. Za sedaj se mislim pobaviti z vprašanjem. Čigava last je Goriška?

Tuja "znanost".

Boj se bje za mesta in kraje, ki jih zahteva vsaj troje narodov: Slovenci, Italijani in Nemci. Furlani gredo z Italijani v tem oziru, zato jih posebej ne upoštevam. Prvi se sklicujejo na svojo večino po številu in na zgodovino; drugi tudi na — starejšo — zgodovino in posebno na svojo — po priseljencih in deloma tudi vsiljenih umetno narejeno — večino po mestih; tretji na to, da je germansko plemo prišlo na Goriškem do gospodstva in da je ustvarilo tukaj svojo kulturo. To je neprestano prekanje. Vsa poizkušnja uveljaviti svoj prav s svojimi razlogi, ki jih pošilja v svet v podobi knjig in razprav. Žal, da te razprave ne ustrezajo vedno pravici in resnici in rade zamaščujejo podatke in dejstva, ki ne podpirajo njihovih izjav, ali pa jih celo izpodkopavajo. Seve, da nekaj resnice je vedno tudi v teh izjavah; a nekoliko resnice — to ne zadostuje, ako naj se podpro in opravičijo državopravne zahteve; teh ne gre opirati ob take drobec. Posebno Italijani in Nemci se odlikujejo v zavijanju pri tolmačenju zgodovinskega razvoja ali posameznih dogodkov ter izjavljajo iz njih brez ozira na celokupnost pojavov zelo enostranske zaključke. V prvi vrsti odri- vajo na stran kulturna dejstva, ki jih ne podpirajo, potem pačijo poročila o narodopisnih odnosih, o ljudskih svojstvih, o fizioloških znakih, o jezikovnih posebnostih, se trudijo s krajepisnim imenoslovjem, da poromanijo ali pogermanijo posamezna imena, pred vsem pa se skrbno varujejo, da ne izdajo zgodovinskih virov bolj zaupnega značaja. In prav o tem bom podal nekaj objav.

Praden pa pridemo do tega, pogledimo ob kratkem zgodovinski razvoj našega Primorja, pred vsem Goriške.

Kaj je kultura?

Tu gre le za naš slovanski ali slovenski živelj. Dovolj je, ako se prepričamo, da smo si pridobili v zgodovini pravico do zemlje, na kateri prebivamo. To bo tedaj, kedar dokažemo, da smo izrabljali svoje duševne in telesne lastnosti v to, da smo se preživljali pošteno in da nismo uničevali božjega stvarstva — z eno besedo, ako smo gojili po danih razmerah kulturo.

Kaj je kultura? Najvažnejše delo, ob katerem stoji ves telesni obstoj in razvoj vsega človeštva in razvoj vsakega naroda posebej, je pač obdelavanje zemlje, pridobivanje potrebne hrane. To je bilo prvo, najpotrebnejše delo za ohranitev človeške družbe. Kdor tega ni razumeval do sedaj, ta čuti vso težo te resnice na lastnem telesu. Od tudi veliko spoštovanje, ki ga je užival poljedelec vseh časov in dob, od tudi obžalovanje rodovitne zemlje pri paganskih narodih; od tudi je tudi veliki pomen tega osnovnega stanu. Vse drugo, kar se poraja v izvestni kulturni dobi, n. pr. napredek v spretnostih, podrobnosti spoznavanje okolice, verstvo, razširjevanje duševnega obzorja — vse to se opira na poljedelstvo, bodisi posredno ali neposredno. In prav poljedelstvo je bilo Slovonom dediščina iz onih dob, ko so bivali še vsi skupaj in morebiti celo iz tiste davnosti, ko so bili združeni z drugimi plemeni, ki se imenujejo indogermanski.

Kmetijstvo pa ni v tem, da je kdo posestnik zemlje, da izvršuje svojo oblast nad svojo imovino, ampak v tem, da zemljo res sam obdeluje, da jo izboljšava in zvišuje njeno plodnost, ter kakovost pridelkov. — Mislim, da je to dovolj jasno. Potemtakem je torej gotovo, da je storil tisti narod največ v označeni smeri, ki je res izvrševal to delo, ki ga je vršil najdalje in tudi najbolj intenzivno. In sedaj vzemimo Goriško in pogledimo, kateremu narodu mora zgodovina prisojati to izpričevalo.

Krog gradu ni bilo ne obzidja in ne plotu, ampak uhod je bil vsakomur prost. Po hodnikih ni odmeval težak korak straže in niso se svetila bodala telesnih stražnikov, kajti Svoboda se ni bala zavratnih napadov, vsi podaniki so je namreč ljubili in čuvali bolj kot luč svojih oči. Kraljica sama pa ni delala nikomur krivice in pomagala je vsakomur, kdor je prišel od njenega kot sonce se bliščujočega prestola, ki je počival na glavah štirih srebrnih levov.

Prigodilo se pa je, da se je kraljice nenadoma polastila huda otožnost, ki je noben dvornik ni mogel pregnati, še manj pa dognati njenega vzroka. Že je lepa vila tugovala kakih štirinajst dni, ko pokliče nekoč svojega prvega svetovalca Prosljuba k sebi. Kmalu je sedel Prosljub ob kraljičini strani na slonokoščenem prestolu. Svetilka je metala močno luč po okrašenih sobani, ko izpregovori zlatolasa Svoboda:

"Veš li, moj Prosljub, zakaj leži na mojem srecu mora in čemu sem pokopala smeh svojih rožnih ustnic?"

"Ne vem", je odgovoril starček in se obenem globoko poklonil.

"Torej me poslušaj!" je zopet povzela kraljica. "Glej, jaz hočem ves svet osrečiti, oziroma podjarmiti ga, vsemu svetu hočem dobro, hočem mu mir in jaz, Svoboda, naj v družbi z mojo posestrimo, bratsko ljubeznijo, vladam svet, ves svet, od vročih peščenih pušav pa do domovine severnega medveda, od jutranje zore do zapadnih vetrov. Prosljub, moder si in tvoja beseda ni kakor kaplja v morje ali kakor sušenje zefira, svetuj mi torej, kako naj svoj cilj dosežem?"

Svetovalec si je z veliko roko pogladil svoje bele kodre, potem pa je z odločnim glasom povzel:

"To je lahko, o preljaska kraljica, potuj po svetu od naroda do naroda, a ne rabi nobenih prošelj,

LISTEK.

Ivan Cankar.

Naše veliko jutro.

Dolga, temna stoletja smo živeli kakor v groznici, ki je glasnica smrti. Komur je Bog dodelil mehko dušo, k sanjam nagrnjeno, v zvezde zamaknjeno, zvesto dušo, ki ne pozna nasilja in vere v pravico, tak človek je kmalu ponižen blapec svojemu sosedu. Ker ta sosedi nima mehke duše, pač pa ima prostrano posestvo in potrebuje sužnjev, da delajo zanj in za imenitnike, njegove goste.

Tako smo živeli dolga stoletja, kakor nekoč v stari Kartagi sužnji Hamilkarjevi, o katerih nam pripoveduje Flaubert. Lačni in goli smo uklenjeni gonili silni mlini, od zore v mrak . . . od zore v mrak . . . brez nehanja, mleti zlahtno pšenico za gospodarja, strmeli s kalnimi očmi in od glada razpaljenimi ustnicami na bleščečo belo goro, ki je kipeła zmirom višja izpod mlina, izpod našega trpljenja. Le ob velikih svečanostih, v razposanosti in pijanosti, kar tako mimogrede in kakor v posmeh nas je Hamilkar za en večer, ah, le za en sam večer izpustil, nam odklenil verige, da smo se bazi zagnali v to sladko belo goro, zarili se vanjo nasitili se za en večer; za en večer. In hvaležni smo bili usmiljenemu gospodarju, molili smo zanj v svojem srcu. Naslednje jutro nas je valpet uklenil in pričel se je strašni, večni kolobar . . . od zore v mrak . . . od zore v mrak . . . Nhče med nami se ni upal pomisliti, da bi lahko bilo drugače in da Hamilkarjev ukaz ni božji ukaz.

Katoliška bukvarna v Ljubljani

priporoča književna dela Nove Založbe:

Fran Levstik: Martin Krpan.

S 13 risbami Hinka Smrekarja.

Ivan Cankar: Podobe iz sanj.

Jože Debevec: Vzori in boji.

Jadranska Banka

Podružnica LJUBLJANA.

Delniška glavnica: K 12.000.000
Rezerve: nad K 1.000.000

Centrala:
Trst.

Podružnice:
Dubrovnik — Dunaj
Kotor — Metković
Opatija — Split
Šibenik — Zadar

Brzovjavni naslov: JADRANSKA
Telefon šte. 257.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPEJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne

vloge po čistih

4¹/₄%

brez odbitka

rentnega davka

Rezervni zaklad nad K 1.000.000.

Ustanovljena leta 1881.

Uradnikom, aktivnim vseh kategorij,
profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša najmanj K 2.300— na leto, dalje

penzionistom

ki imajo vsaj K 1400— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenjskega zavarovanja, proti zadržanju na služnino, oziroma pokojnino na prvem mestu in proti primernemu poročstvu pod najugodnejšimi pogoji na 5 do 25 letno amortizacijsko dobo.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Sprejmejo se tudi potniški za življenjsko zavarovanje s stalno plačo in provizijo.

Njene poročstvene in rezervne zaloge znašajo K 90.369.566 28. Za škode je izplačala v 48 letih svojega obstanka K 160.278.154 41. — L. tna zavarovalnica in postranska plačila so znašala K 13.820.552 85.

Iz navedenih števil je razvidno, kako je z umnim gospodarstvom napredovala prva slovanska zavarovalnica, ki vsakomur drage volje služi z najugodnejšimi pogoji za zavarovanje v različnih oddelkih.

Podrobna pojasnila daje brezplačno:

Generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani

ki se slav. občinstvu najtopleje priporoča.

Priporočamo trdko
Jos. Petelinca
v Ljubljani.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev, njih posameznih delov, igel in olja, ter potrebnih za šivilje in drugega galantarijskega blaga.

Šivalni stroji raznih sistemov in oprem na razpolago, še garantirano staro blago.

Sv. Petra nasip 7. blizu frančiškanskega mostu, levo ob vodi, 3. hiša.

Vino
žganje

in kislo vodo
„Silva vrelec“

razpošilja

A. OSET,
Guštanj — Koroško.

Kupim steklenice in zamaške.

Nadomestilno
toaletno milo

parfimirano,
v elegantnih
kartonih, fino
opremljeno.

Ducent 14 kron 40 vin.

Trgovci
večji popust!

Dobiva se pri trdkci

Milan Hočevar, Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 26.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6. Ljubljana
registr. zadruga z omejeno zavezo.

Letni zaključki

Tiskovine za šole, županstva
in urade. Najmodernejši
plakati in vabila za
shode in ve selice

Najmodernejša uredba za tiskanje
listov, knjig, brošur, muzikalij itd.

Stereotipija—Litografija

Mlekarska Zveza

kupi po najvišji dovoljeni ceni
vsako množino mleka pod naj-
ugodnejšimi dobavnimi pogoji.

Dalje ima Mlekarska zveza v zalogi vse mlekarske potrebščine, kakor tudi različne mlekarske izdelke, zlasti razne vrste sira po primerni ceni.

GOSPODARSKA ZVEZA

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani
registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Stalna zaloga poljedelskih strojev:

motorjev, mlatilnic, viteljev, stamozreznice, reporeznice, brzoparilnikov, plugov, bran, čistilnikov itd.

Prodaja:

umetnih gnojil, kolonijalnega in specijalnega blaga ter poljskih pridelkov.

Zaloga:

travnih in deteljnih semen, pese, korenja, repe.

Zaloga:

pristnega domačega in ogrskega vina, žganja itd.

Lastna izdelovalnica in prekajevalnica klobas. Lastna zeljarna.